

Paskaduuniako

Opiskeluaikoinani 60-luvun loppupuoliskolla tein viikonloppuisin paskaduuneja. Ei työ ollut mitenkään likaista, vähän hankalaan aikaan vaan. Pikkutunneille venyneistä lauantai-illan hommista sai todella hyvää liksaa. Kaverit yrittivät samaan aikaan kepittää kimmoja kemuissa, mikä joskus tuntui vähän haikealta. Huomasin kuitenkin, että ne mukavimmat tytöt löytyivät muualta kuin kapakoista.

Ei ollut opintotukia. Suuri helpotus koitti, kun valtio rupesi takaamaan opintolainoja. Mutta laina kun laina, takaisin se oli maksettava valtionkin takaama. Kahden ensimmäisen opiskeluvuoden jälkeen ei tarvinnut enää mennä pankinjohtajille nöyristelemään. Paskaduuneista kertyneillä rahoilla eli ja pääsi vielä näkemään vähän maailmaakin.

Nyt kohistaan kauppojen aukioloajoista. Työntekijät pakotetaan viikonloppuisin hommiin, nykyajan paskaduuniin. Ei voi irrotella. Perhe-elämä rapautuu. Ei pääse edes kirkkoon. Työnantaja riistää, jotta rikkaat voisivat shoppailla viikonloppuisin.

Muistan hyvin työajointani, että säännölliset ja satunnaiset viikonlopputyöt, etenkin ylityöt olivat erittäin haluttuja, koska niistä sai niin hyvän palkan. Jos jouduttiin kysyntätalanteen heikentyessä supistamaan tuotantoa, suurin riita tuli siitä, supistetaanko viikonlopusta vai muusta ajasta.

Kauppojen aukiolon vapautuminen oli tavallisen pulliaisen kannalta mitä mukavin muutos. Päätöksen tultua vuonna 2016 minäkin oikein juhlin ja ylistin kansanedustajien viisautta. Keskioluen vapautuminen ja viimeisin alkoholilain viilaukset ovat sen rinnalla mitättömiä.

Kauppojen aukioloa rajoitetaan lailla enää vain muutamassa Euroopan maassa kuten esimerkiksi vanhoillisessa Britanniassa. Kaukoidässä kaupat on jo vuosikymmeniä pidetty auki vuorokaudet ympäri.

Kuinka paljon aikanaan ennen pyhiä stressasikaan, kun piti arvailla, mitä kaikkea perheessä tarvittiin. Ja sitten kaikki riensivät samaan aikaan kauppoihin. Siinä vilinässä jotain tärkeää unohtui aina. Nyt ei haittaa.

Ilmeisesti ei ole ollut mitenkään vaikeaa saada työntekijöitä viikonlopuiksi ja pyhiksi. Viikonlopputyö on monien opiskelijoiden pelastus. Jotkut kauppiat valittavat, että laajennettu aukiolo ei oikein kannattaisi suurempien kustannusten vuoksi. Hinnathan voitaisiin säätää pyhinä vähän yläkanttiin, mikä nykyisen tietotekniikan aikana kävisi helposti.

Joitakin kioskeja hävisi kauppojen aukiolon vapautuessa. Mutta tarvitaanko enää kioskia, jos kerran kauppa vieressä on auki?

Työ on kummallinen juttu. Niin se oli mannellekin, jolta sossutäti kysyi, että oliko hän koskaan kuullut sanaa työ. Manne aprikoi, raapi päätään ja tokaisi lopulta, että kyllä hän oli kerran sen kuullut. Kuopion torilla kauppias kysyi: ”Ootteko työ mistä päin tullunna?”

Eräät idealistit taas väittävät, että ei ole kuin kahta lajia kunnon työtä; maanviljely ja rakentaminen. Muuta ei tarvita. Valtaosa nykytyöstä on siis hyödytöntä, koska se ei ole tarpeellista hengissä pysymisen kannalta ja koska se ei kasvata paljoakaan kansantuloa.

Vaikka moni työ olisikin ”hyödytöntä” elämisen perustarpeiden kannalta, kaikki työ on lopulta tarpeen. Muuten elämämme olisi aika ankeaa. Ei ole paskaduuneja eikä hanttihommia!

pajen.fi